

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan je bil leta 1982 rojen v Boljuncu skladatelj Fran Venturini.

ZVEZA PARTIZANOV STO

vabi na

Komemoracijo talcev na Proseku

Ki bo danes 30. maja 1954 ob 15. uri.

Govorila bosta

tov. STANKO BOLE in

GIORDANO LUKA

Nastop godbe in zbora

«Ivan Vojkovi».

S številno udeležbo se bomo ob 10-letnici spominu žrtve nacističnega divjanja.

Odhod avtobusov z avto-busne postaje bo ob 13.15 in ob 14. uri.

TRŽAŠKI DNEVNIK

TROMESEČNO POROČILO ZVU ZA DOBO OD 1. OKT. DO 31. DEC. 1953

ZVU PRIZNAVA, DA JE 8. OKTOBER povzročil zaostritev gospodarske krize

Uradno pobita trditev iredentistov, da je vzrok krize v tem, da diktat ni bil izvršen

V zadnjih dneh je izšlo izredno zamudno tromesečno poročilo ZVU za obdobje od 1. oktobra do 31. decembra 1953. To poročilo, čeprav se nanaša na precej oddaljeno obdobje, je izredno zanimivo, saj obravnava ostro gospodarsko krizo, ki je nastala v Trstu po 8. oktobru. Poročilo pojasnjuje to krizo v sledenjem odstavku:

«Politični položaj, ki je nastal v konci posledica izjave vlade Združenih držav in Zdrženega kraljevstva z dne 8. oktobra 1953, ki se je nanašal na namere obeh držav, da umaknejo svoje čete in predajo upravo cone v roke italijanskim oblastem, kot tudi mednarodna politična napetost, ki je pozneje nastala, je vplival negativno na industrijski in trgovski aktivnosti cone. Zgoraj omenjeni vzroki krize je zlasti zanimiva, ker ZVU v njej direktno priznava, da je bil vzrok krize v sklepu predati Trst Italiji in ne, kot bi radi prikazali iredentisti, zaradi tega, ker se ta sklep ni izvršil. Poročilo priznava tudi nekatere zanimive podatke, ki segajo krizo, na katere se bomo še povrnili in za sedaj zabeležimo samo nekaj najzanimivejših števil.

Industrijska proizvodnja se je v zadnjih mesecih ostro znižala. Indeks industrijske proizvodnje računane na osnovi 1938. leta (stanje 1938 je enaka 100) je namreč dosegel v januarju 1953 149,8, v oktobru 130,0 in v novembru 119,9 in v decembru 126,7. Poročilo med drugim ugotavlja tudi: «Znatno izpad predvidenih števil za drugo polletje 1953 je bil obseg pobranih posrednih davkov, davkov na poslovni promet in posrednih davkov na prehod imetinstva. Tudi je ugotovitev govori o znatnem poslabšanju gospodarskega stanja.

Naprej za dosego sindikalne enotnosti

Pred nekaj dnevi se je sestel odbor, sestavljen iz delavcev velikih podjetij, ki je dal pobudo, da bi 1. maja vse sindikalne organizacije pripravile enoten pregled vseh delavskih sil Trsta, ki bi zahtevale rešitve najnujnejših vprašanj kot je na pr. vprašanje naročil za naše ladje, delavce ter ljudi in promet, t.j. da bi se vse razne zapise delovnega ljudstva našega mesta združile ter našle izraza v veliki manifestaciji prega maja, najbolj primerne dneva za ta enoten nastop.

Po pregledu opravljene dela je odbor ugotovil, da je bila njegova akcija pozitivna, ker je bilo razvidno, da je misel enotnega nastopa popolnoma v skladu s sedanjimi težnjami velike množice tržaških delavcev. Odbor je namreč ugotovil, da so vsi ti isti, ki so se z njegovimi predlogi seznanili, te predloge odobravitelj tudi kaj storili, da bi se uresničili.

Pri proučitvi stališča, ki so pa zavzeli od omenjenega stališča delavci, je odbor ugotovil, da so delavci, ki so se z njegovimi predlogi seznanili, te predloge odobravitelj tudi kaj storili, da bi se uresničili.

inG ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Danes 30. maja 1954 ob 16.30 uri gostovanje na KONTOLJEVU z Bettijevo dramo

«Zločin na Koziem otoku»

V nedeljo 6. junija 1954 ob 20.30 uri

AVDITORIJU V TRSTU

premiera

„HARVEY“

komedija v treh dejanjih

Spisala: Mary Chase

Režiser: Jozef Tiran K.g.

Prevredla: Milica Golob

Scenograf: Jozef Cesar

Osebe:

Elwood Dowd - Rado Nakrest; Vera Simmons - njegova sestra; Ema Stan - Vera; Myrtle Mac - njena hčerka; Zlata Rodosko - gospe Ethel Chauvet; dr. med. Chumley - Modest Sancer; Betty Chumley - njegova žena; Lili Nakrest; dr. med. Lym Sanderson - Silvij Kobal; Ruth Kelly, zdravniška sestra - Tea Starčeva; Wilson, bolniški strežnik - Julij Guštin; Danilo Turk; Sodnik Gafney; Sane Razred; sen. Lofgren; sofer taksijski - Srečko Košir.

V ponedeljek 7. junija 1954 ob 20.30 uri

AVDITORIJU V TRSTU

ponovitev

OSVOBODILNA FRONTA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

prideji 13. junija

množični izlet v Lipico

ob 400-letnici obstoja lipijske žrebarne z ogledom ko-bilarn in revijo plemenskih konj.

PROGRAM:

- Ob 10. uri ogled ko-bilarn in revija plemenskih konj; obhoden tekmovanje v balcananju, za katero se lahko prijavi tudi posebne ekipe.
- Ob 14. uri nastop ekipe v dresnem jahanju in preskakovanju prepon ter v vožnji lipijskih konj.
- Ob 15. uri nastop pevskega zbora iz Lokve in ko-letnika iz Lipice.
- Ob 16. uri začetek plesa in proste zabave.

Vpisovanje v Ul. R. Manna št. 29 do vključno sobote 5. junija. — Vpisovanje tudi v Skednju na sedežu vsak dan od 19. do 20. ure, v Ul. Montecchi 6 od 18. do 20. ure, na stadionu «Prvi maj» od 15. ure dalje, v Lonjerju od 19.30 do 20.30, na Opčinah na sedežu od 19. do 21. ure, v Trebčah pri Anici Kralj, v Gradopi pri Krizmančiču št. 40, v Padriah pri Ivanki Grigic št. 35, v Bazovici pri Srečku Razem št. 131, v Dolini na sedežu in na običajnih mestih dolinskega okraja od 20. do 21. ure. — Vpisovanje se zaključuje v petek 4. junija 1954.

Cena 250 lir za člane in 350 lir za nečlane.

KINO

Rossetti, 15.00: «Tulec ima revolver», R. Scott, C. Trovor.

Excelsior, Zaprti zaradi obnove.

Fenice, 14.30: «Napad Kyberov», T. Power, T. Moore.

Nazionale, 14.00: «Sombro», R. Montalban, Y. De Carlo.

Filodrammatico, 14.30: «Birmanska luga», D. Morgan, D. Clark.

Arco-baleto, 14.30: «Onstran Sinares».

Auditorium, 14.30: «Kata na križu», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Astra Rojan, 14.30: «Sado», R. Nefi, M. doletin prepovedano.

Cratello, (Trg Perugino) 14.30: «Kata na križu», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Grattacielo, 14.30: «Henrika», H. Nefi, M. doletin prepovedano.

Albavara, 15.00: «Dezela zvonova», S. Loren, C. Dapporto, M. doletin prepovedano.

Armonia, 15.00: «Vesela vdanja», L. Turner.

Armonia, 15.00: «Na jugu boba», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Aura, 15.00: «Tulec», G. Peck.

Griffith, 15.00: «Kata na križu», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Garibaldi, 14.00: «Moški kralj», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Impero, 14.45: «O cangaciero», A. Ruschei.

Italia, 15.00: «Jubezni se gre», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Viale, 14.30: «Otoki upornikov», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Kino ob morju, 15.00: «Greška Vanda», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Maximo, 14.30: «Damačana», D. Hudson.

Moderno, 14.00: «Noco! no vito», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Savona, 14.00: «Priznana», M. Cini.

Sv. Marko, 14.00: «Zaklad svet», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Secolo, 14.00: «Krinka iz blata», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Vittorio, 14.00: «Zvoki ob zidu», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Monroe, 14.00: «Kapitan fantazma», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Auro, 14.00: «Latomore», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Belvedere, 14.00: «Ana, vasa», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Paradiso, 14.00: «Kraljica», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Panzana, 14.00: «Zavod se zabla», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

Vesela, 14.00: «Zvoki ob zidu», J. Padilla, A. Linda, M. doletin prepovedano.

R. Milland.

ZOPET OBLJUBE O NOVIH GRADNJAH V LADJEDELNICA

KLAVRNE PERSPEKTIVE V CRDA za ponovno zaposlitev suspendiranih

Tudi če bi se vsa naročila uresničila, ne bi do konca leta mogli zaposliti vseh delavcev izven proizvodnje - Kritično vprašanje vojencev

V zvezi s krizo ladjedelniške industrije zaradi omejenosti naročil se koordinacijski odbor Enotnih sindikatov zapolni za sprejem pri načelniku oddelka za ekonomijo in finance ZVU dr. Sartoriju, ki pa je odboru odgovoril, da se obne na urad za delo, kateri se bo potem obrnil na vsje instance. Potemtakem se je torej treba ravnati kot pri vojaki, ki je treba spoštovati hierarhično lestvico.

Včeraj pa so imeli predstavniki delavcev razgovor s podravateljem CRDA inž. Crovetijem in razpravljali z njim o položaju v ladjedelnicah. V tem razgovoru je inž. Crovetij izjavil, da položaj v ladjedelnicah ni obupen in da se blizu k normalizaciji. Dejal je, da so sedaj dobre perspektive za gradnjo petrolejske ladije z nosilnostjo tisoč ton (kar predstavlja le izkoriščenje kredita, ki je bil določen za to gradnjo že v preteklem finančnem letu) in za motorno ladjdo «Lussino», katere gradnjo tudi že toliko časa napovedujejo. Dejal je nadalje, da bodo polovili grede petrolejske ladije konec junija ali v juliju in da tega niso storili prej, ker so jim primanjkovala surovine. Za motorno ladjdo «Lussino» pa dokončujejo razne risbe in jo bodo začeli graditi v oktobru in do konca leta v celoti. Dejal je tudi, da bodo polovili grede petrolejske ladije konec junija ali v juliju in da tega niso storili prej, ker so jim primanjkovala surovine. Za motorno ladjdo «Lussino» pa dokončujejo razne risbe in jo bodo začeli graditi v oktobru in do konca leta v celoti.

Z avtom podrla otroka in ga hotela podkupiti

Predvčerajšnjim okoli 18.30 sta dva otroka med igro zašla na cesto v trenutku ko je privozila po Trgu Venezia, balje s precejšnjo hitrostjo, «Lancia Aprilia», katero je šofiral 23-letna Licia Chiaruzzi por. Laurini iz Ul. R. Manna 9. Zenska je sicer zavrla, vendar zaman; oba otroka sta se zaradi sunka znašla izenaka na tleh. Medtem ko se je eden od njih, ki je bil večji, avtom podrl, je drugi, ki je bil manjši, podkupil šoferja. Podkupilo ga je s tem, da mu je dal nekaj denarja, da ga odpelje v bolnišnico. Šofer je bil pripravljen, da mu da denar, a je bil pripravljen, da mu da denar, a je bil pripravljen, da mu da denar.

IZ FONDOP ZVU IN ERP PORABLJENIH 7 MILIJARD ZA OBNOVO ZMOGLJIVOST TRŽAŠKEGA PRISTANIŠČA ZNATNO VEČJA OD SEDANJEGA PROMETA

Pristanišče zavzema 1.001.980 kv. m površine in ima skoraj 16,5 km operativne obale, 139 dvigal na kopnem in tri plavajoča itd.

Včerajšnji bilten tržaške gospodarske agencije «ETRA» prinaša zanimivo poročilo o stanju v tržaškem pristanišču. V devetih letih od končane vojne sta bili namreč ob prosti luki popolnoma obnovljeni in so bile pristanišče katerega predstavlja železniška zveza med Trstom in ladje. Tako se še vedno čutijo težave zaradi pomanjnosti dvigal, ki so jih v zadnjih letih dobili. V sedaj dosega zelo visoko stopnjo, saj v pristanišču lahko izkrajajo v vrckarico dnevno okrog 15.000 ton raznega blaga in dosega tako pristanišče letno teoretično kapaciteto okrog 4 milijone ton, kar je dvakrat več kot prejelo skozi pristanišče sedaj.

Fa uspeh pri obnovi pristanišča je bil mogoč z zelo visokim prispevkom ZVU, ki je

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA OF ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

bo jutri št. 1, m. ob 20. uri na sedežu v Ul. R. Manna 29.

IV. okraj Skednji. V četrtki 3. junija bo seja sektorskega odbora OF za Skednji točno ob 20. uri. Člane naprošamo za točnost.

AKADEMSKI KLUB «JADRAN» priredi

v četrtki 3. junija 1954 ob 21. uri

AVDITORIJU V TRSTU

Koncert svatbenih in obrednih pesmi

Nastopi Akademski pevski zbor «Tone Tomšič» iz Ljubljane

Vabila bodo na razpolago od torka dalje na sedežu v Ul. Machiaveli št. 13 med 11. in 13. ter 17. in 19. uro.

ŠOLSKA PRIBITELJE

Danes 30. maja bodo na našem področju naslednje zaključne šolske prireditve:

Osnovna šola v Silvnem bo priredila v solških prostorih ob 6. uri bogat spored, rezece, recitacije in petje. Prireditelj bo v vaski dvorani ob 15. uri.

Osnovna šola v Sestjanu bo priredila v solških prostorih ob 19. uri Ribičevsko igro v treh dejanjih «Pačkija».

Osnovna šola v Gabrovu bo priredila skupno z otroki otroške vrste razne prizorke, recitacije in petje. Prireditelj bo v vaski dvorani ob 15. uri.

GLEDAIŠČE VERDI

Pri blagajni gledališča se je začela prodaja vstopnic za zadnji koncert orkestra Tržaške filharmonije pod vodstvom dirigenta Luigija Toffola in s sodelovanjem pianiste Elie Goldstein, ki bo v četrtki ob 21. uri. Na programu so skladbe Haydna, Manna in Čajkovskega.

Z motorjem v avto dva v bolnišnico

Medtem ko je 27-letni Rudolf Puric doma z Opčin vozil z motorjem, na katerem je sedel tudi njegov 28-letni prijatelj Cristoforo Signoracci, sta se zvrnila na glavni ulici v Trstu. Puric je bil pri vožnji na motorju, Signoracci pa je sedel v avtomobilu. Avtomobil je bil pri vožnji na motorju, Signoracci pa je sedel v avtomobilu. Avtomobil je bil pri vožnji na motorju, Signoracci pa je sedel v avtomobilu.

Imenovanje člana komisije za podeljevanje mezdnih dodatkov

Z upravnim ukazom št. 28, ki je veljaven z dnem podpisa, je po členu VIII. odstavka 1. ukaza št. 67 z dne 28. novembra 1947 dr. Paolo Susmel prenehal biti član komisije za podeljevanje mezd.

K zlati poroki FRANCISKE CERNE in JAKOBA FABJANA

čestitajo hčerki, zeta in vnukinja.

Dane-Trst, 30. V. 1954.

Danes sta se poročila JADRANKA JANKOVIC in BORIS KOSUTA

Prijatelji in znanci jima čestitajo in želijo obilo sreče in zadanosti. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo in uprava «Primorskega dnevnika».

«UNION» Svetovno znana zavodnina

1828 - je v TRSTU UL. VALDIRIVO 14 tel. 27512-35339

PROKURATOR RAVNIK

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 29. maja 1954 se je rodilo 10 otrok, umrlo je 10 oseb.

POROČILI SO SE: zidar Bruno Luchesi in gospodinja Costantina Ghersa, učitelj Fostu Scorman in uradnica Iolanda Fiorina, mehanik Eugene Smith Kenneth in dijakinja Eugenia Wolner, mornariški kapitan Giacomo Mizzan in gospodinja Lorenzana Sabjan, slikar Stelio Kuš in gospodinja Celestina Ierman.

UMRLI SO: 81-letna Agnese Isenich, 83-letni Ferdinando Adamli, 55-letni Giuseppe Gandini, 78-letna Virginia Cella por. Zaverdiani, 62-letni Francesco De Cosimo, 61-letna Giovanna Caldararis por. Silli, 73-letna Maria Brezovic por. Balbi, 70-letna Luigia Signoretto por. Riccoboni, 79-letna Gioacchina Russitano in 69-letna Marija Kosuta vd. Sedmak.

PRIBODI IN ODHODI LADIJ

PRIBODI: iz Poreča prazna jadra «Socia», iz S. Benedeta del Tronto 5.115 t. jadra «Etra», iz Stamure 16.471 t. jadra «Socia», iz Trilipija (Sirija) 8.1013 t. surovega olja in 1 potnik ital. jadra «Pensilvanian».

NOČNA SLUŽBA LEKARN:

Barbo-Carniel, Trg Garibaldi 55, Henucci, Ul. Cavana 11, Al. Gale, Ul. S. Clivio 36 (sv. Ivan), A. M. Mene, Trg sv. Františka I., Ravasini, Trg della Libertà 6, Harabaglia v Barkovljah in 3. ulici v Skednju.

TELEFONSKA STUJILKA ZA PRIMER NUJNOSTI

Redeči križ 366-60

Gasilci 2-22

Pojletja 2-23

Kulturni sklad in „Demokracija“

Pod naslovom: Iz kulturnega sklada niso «Demokracija» v svoji številki 22, z dne 28. maja 1954 dobesedno naslednje:

«Za večkrat smo v «Demokraciji» v imenu mnogih naših čitateljev spraševali, kaj je s skladom za Kulturni dom, za katerega so pripevali mnogi člani in članice. Odgovora ni bilo. V nedeljski številki «Primorskega dnevnika» pa je na drugi strani zabliskalo mnogo obetajočih radovedno smo prebrali dolgo in obsežno propagandno čtivo za kulturni sklad. V kratkem bomo izvedeli, ali je to res, ali ne. Če je res, pa naj bo to res, ali ne. Če je res, pa naj bo to res, ali ne. Če je res, pa naj bo to res, ali ne.

Kajpak boste rekli, da stvar ni bila tako mišljena; dovoliti pa mi boste, da se lahko tako tolačim in razumem. Tako pisanje je v mojih očeh oseben napad na moje pošteno ime in na pošteno ime mojih sodbornikov, ki so v članku nedeljskega «Primorskega dnevnika» imenoma navadeni. Prav na kratko omenjam, da izvršim sam svoj poklic iz dobrih 35 let in da je šlo skozi moje roke na milijone denarja raznih klientov in od tega donarja niti o enem vinarju ni moglo reči, da od njega ni nobenega glasu. Tembolj mi lahko veruje vsakdo, da se bom s svojimi sodborniki še bolj držal tega krčevitega postojenja v primeru «Kulturnega sklada», kjer ne gre samo za tuj denar, ampak tudi obeh nam za javen denar.

Ce je članek «Demokracije» dostopen le pičlici ideologiji, bo mogoče razumeti, da smo mi odborniki prevzeli nase težko delo in breme ustanovitve, vzdrževanja «Kulturnega sklada» in ureditve njegovih namenov iz čistega idealizma, dobro vedo, da bo vsak tržaški Slovenec imel večje zaobčenoje in da bo bolj ponosen, če bo pri vsakem našem kulturnem podvigu lahko svobodno rekel, da je tudi on k temu podvigu dejansko doprinesel, pa naj si bo tudi z eno samo pičlo lro.

Pravila «Kulturnega sklada» so se sestavljala in smo mi odborniki sklenili, da bomo v zvezi z dogajanjem v praktičnem udeleževanju budno pazili, če bo potreba kdaj spopolniti pravila v boljše doseglo namenov «Kulturnega sklada».

Ker «Demokracija» omenja tudi sklad za «Kulturni dom», naj mi bo dovoljeno, da izrazim svoje nezadovoljstvo, ker s tem skladom, izjemno svojeglavo doprinos, nimam pošta. «Demokracija» ima slab spomin. Mogoče pa ima dobro urejen arhiv. Prosim jo, da v tem arhivu poišče «Primorski dnevnik» št. 228 (2538) z dne 27. septembra 1953, kjer bo na drugi strani, v četrti koloni, na vrhu, našla naslednje obvestilo:

«Seja odbora za zgraditev «Kulturnega doma» v Trstu. Na svoji redni seji dne 25. t. m. je odbor za zgraditev «Kulturnega doma» v Trstu, po poročilu blagajnika, ugotovil, da je zbrani denar za

IZ FONDOP ZVU IN ERP PORABLJENIH 7 MILIJARD ZA OBNOVO ZMOGLJIVOST TRŽAŠKEGA PRISTANIŠČA ZNATNO VEČJA OD SEDANJEGA PROMETA

Pristanišče zavzema 1.001.980 kv. m površine in ima skoraj 16,5 km operativne obale, 139 dvigal na kopnem in tri plavajoča itd.

Včerajšnji bilten tržaške gospodarske agencije «ETRA» prinaša zanimivo poročilo o stanju v tržaškem pristanišču. V devetih letih od končane vojne sta bili namreč ob prosti luki popolnoma obnovljeni in so bile pristanišče katerega predstavlja železniška zveza med Trstom in ladje. Tako se še vedno čutijo težave zaradi pomanjnosti dvigal, ki so jih v zadnjih letih dobili. V sedaj dosega zelo visoko stopnjo, saj v pristanišču lahko izkrajajo v vrckarico dnevno okrog 15.000 ton raznega blaga in dosega tako pristanišče letno teoretično kapaciteto okrog 4 milijone ton, kar je dvakrat več kot prejelo skozi pristanišče sedaj.

Fa uspeh pri obnovi pristanišča je bil mogoč z zelo visokim prispevkom ZVU, ki je

K zlati poroki FRANCISKE CERNE in JAKOBA FABJANA

čestitajo hčerki, zeta in vnukinja.

Dane-Trst, 30. V. 1954.

Danes sta se poročila JADRANKA JANKOVIC in BORIS KOSUTA

Prijatelji in znanci jima čestitajo in želijo obilo sreče in zadanosti. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo in uprava «Primorskega dnevnika».

«UNION» Svetovno znana zavodnina

1828 - je v TRSTU UL. VALDIRIVO 14 tel. 27512-35339

PROKURATOR RAVNIK

JUGOSLOVANSKI SAHOVSKI PRYAK. VELEMOJSTER VASJA PIRC BO IMEL danes dopoldne ob 10. uri

V CAFFE' MILANO (Ul. Giulia)

simultanko

ki jo prireja Tržaški sahovski klub (Società scacchistica triestina).

Vabimo šahiste, da se simultanke v kar največjem številu udeležijo!

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 29. maja 1954 se je rodilo 10 otrok, umrlo je 10 oseb.

POROČILI SO SE: zidar Bruno Luchesi in gospodinja Costantina Ghersa, učitelj Fostu Scorman in uradnica Iolanda Fiorina, mehanik Eugene Smith Kenneth in dijakinja Eugenia Wolner, mornariški kapitan Giacomo Mizzan in gospodinja Lorenzana Sabjan, slikar Stelio Kuš in gospodinja Celestina Ierman.

UMRLI SO: 81-letna Agnese Isenich, 83-letni Ferdinando Adamli, 55-letni Giuseppe Gandini, 78-letna Virginia Cella por. Zaverdiani, 62-letni Francesco De Cosimo, 61-letna Giovanna Caldararis por. Silli, 73-letna Maria Brezovic por. Balbi, 70-letna Luigia Signoretto por. Riccoboni, 79-letna Gioacchina Russitano in 69-letna Marija Kosuta vd. Sedmak.

PRIBODI IN ODHODI LADIJ

PRIBODI: iz Poreča prazna jadra «Socia», iz S. Benedeta del Tronto 5.115 t. jadra «Etra», iz Stamure 16.471 t. jadra «Socia», iz Trilipija (Sirija) 8.1013 t. surovega olja in 1 potnik ital. jadra «Pensilvanian».

NOČNA SLUŽBA LEKARN:

Barbo-Carniel, Trg Garibaldi 55, Henucci, Ul. Cavana 11, Al. Gale, Ul. S. Clivio 36 (sv. Ivan), A. M. Mene, Trg sv. Františka I., Ravasini, Trg della Libertà 6, Harabaglia v Barkovljah in 3. ulici v Skednju.

TELEFONSKA STUJILKA ZA PRIMER NUJNOSTI

Redeči križ 366-60

Gasilci 2-22

Pojletja 2-23

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 29. maja 1954 se je rodilo 10 otrok, umrlo je 10 oseb.

POROČILI SO SE: zidar Bruno Luchesi in gospodinja Costantina Ghersa, učitelj Fostu Scorman in uradnica Iolanda Fiorina, mehanik Eugene Smith Kenneth in dijakinja Eugenia Wolner, mornariški kapitan Giacomo Mizzan in gospodinja Lorenzana Sabjan, slikar Stelio Kuš in gospodinja Celestina Ierman.

UMRLI SO: 81-letna Agnese Isenich, 83-letni Ferdinando Adamli, 55-letni Giuseppe Gandini, 78-letna Virginia Cella por. Zaverdiani, 62-letni Francesco De Cosimo, 61-letna Giovanna Caldararis por. Silli, 73-letna Maria Brezovic por. Balbi, 70-letna Luigia Signoretto por. Riccoboni, 79-letna Gioacchina Russitano in 69-letna Marija Kosuta vd. Sedmak.

PRIBODI IN ODHODI LADIJ

PRIBODI: iz Poreča prazna jadra «Socia», iz S. Benedeta del Tronto 5.115 t. jadra «Etra», iz Stamure 16.471 t. jadra «Socia», iz Trilipija (Sirija) 8.1013 t. surovega olja in 1 potnik ital. jadra «Pensilvanian».

NOČNA SLUŽBA LEKARN:

Barbo-Carniel, Trg Garibaldi 55, Henucci, Ul. Cavana 11, Al. Gale, Ul. S. Clivio 36 (sv. Ivan), A. M. Mene, Trg sv. Františka I., Ravasini, Trg della Libertà 6, Harabaglia v Barkovljah in 3. ulici v Skednju.

TELEFONSKA STUJILKA ZA PRIMER NUJNOSTI

Redeči križ 366-60

Gasilci 2-22

Pojletja 2-23

Modrost Elwooda Dowda

Pred premiero komedije «Harvey» v SNG v Trstu

Kdo ve, koliko bridkih in trpkih uric, tesnobnih življenjskih razočaranj je doživel Elwood Dowd, preden je prišel do svojih spoznanj o človeški dušnosti in malomeščanski sredini, v kateri je živel. Bil je star že nad štiriindevet let, ko mu je umrla mati, ki mu je zapustila le ravno ogromno, vendar pa kar čedno premoženje, ki mu je omogočilo brezdelno življenje do smrti. Oženil se je nikoli. Po materini smrti je poklical k sebi svojo že ovdovelo sestro Veto, skupaj z njo in hčerjo Myrtle Mae, da bi skupaj živeli v tem majhnem mestecu na ameriškem zapadu. Toda sestra in nečakinja sta kaj kmalu prišle nazaj iz Elwoodom Dowdom. Zlele sta si družabno-udejstvosvajanje v boljši družbi, kjer naj bi si Myrtle dobila tudi primernega snuba. Pri teh nujnih naporih, da bi se uveljavili v višji družbi, pa ju je močno motilo in vznemirjalo Elwoodovo čudstvo. Obiskoval je namreč pogosto preproste gostilnice in bare, se družil z neznanjaki, preprostimi ljudmi, jim pomagal, če so bili v stiski, igral z njimi karte, rad z njimi kramljal in jim pripovedoval svoje zgodbe. Ko se je živel iz dneva v dan, ne da bi kdaj koli storil kaj, kar kaj zalega. Za vse ostalo, tudi za uspeh in denar ter družabni ugled, mu ni bilo mar. Prav zato so ga imeli za čudaka. Zlasti še v zadnjih letih, ko je pričel zbirati, da ga vsepovsod spremlja Harvey, ki je njegov najboljši in najdražji prijatelj. Razen njega seveda nihče ni videl Harveya, ki ni bil za vse druge ljudi nevaren. Toda največjo grozo njegove okolice pa je vzbujalo njegovo zatrevanje, da je ta njegov edini prijatelj pravzaprav skoraj dva metra visok bel zajec. In temu zajcu je ime Harvey. Harvey živi v njegovi hiši. Če hoče na pr. sestiti na zofu, se mora Myrtle in Veta umakniti. Elwood Dowd je modrijan po vse vrste, Utelesena mirnost. Nikoli se ne razburja, Elwood Dowd pa je kljub svoji modrosti in imenitni dušnosti, kamor pride razširja koli sebe ljubivost, požarnost, uestrežljivost, dobrotu in prijaznost. Včasih kar mimogrede pove kako globoko življenjsko modrost, ki prav nič ne diši po čudstvu, ampak je naravno presenetljivo ostra in točna. Elwood Dowd je modrijan po vse vrste, Utelesena mirnost. Nikoli se ne razburja,

Dve glasbeni prireditvi v gledališču «Giuseppe Verdi»

KONCERT PIANISTA ARTURA RUBINSTEINA
Artur Rubinstein je danes edini redni koncertni umetnikov starejših generacij, ki pri široki publiki še vzdržijo konkurenco z vrsto mladih virtuozov, ki jih poraja naša doba v obilnem številu. In to ni lahko, če pomislimo, da je koncertni umetnik danes postalo težavnejše, in to predvsem zaradi dejstva, ker se je slika in temeljito glasbeno razumevanje koncertni oder precej približal tudi navadnemu gledalniku. Danes ne predvaja izvesten muzik, ki pri svoji izvedbi predaja temperament, a pri tem ne pusti dovolj važnosti na nekatere momente, kakor so harmonika, strogo obvladovanje tehnične posebnosti in zlasti glasbeni brezhibna igra po. Gornje misli so se nam podarile ob koncertu slavnega pianista, čigar ime bo poleg Cortota, Horowitza in nekaterih drugih nedvomno ostalo živo tudi znanecem.

Pianist si je izbral zelo zahteven spored. V prvem delu je Bachovo Ciaccono (iz partituro d-molu za violino solo) in Beethovenov prireditvi, nadarjen dvajsetletni mladenec, ki je imel omenjeni spored v sebi, je izvedel s toliko umetnostjo, da je koncertant pri svoji izvedbi predal temperament, a pri tem ne pusti dovolj važnosti na nekatere momente, kakor so harmonika, strogo obvladovanje tehnične posebnosti in zlasti glasbeni brezhibna igra po.

Gornje misli so se nam podarile ob koncertu slavnega pianista, čigar ime bo poleg Cortota, Horowitza in nekaterih drugih nedvomno ostalo živo tudi znanecem.

Pianist si je izbral zelo zahteven spored. V prvem delu je Bachovo Ciaccono (iz partituro d-molu za violino solo) in Beethovenov prireditvi, nadarjen dvajsetletni mladenec, ki je imel omenjeni spored v sebi, je izvedel s toliko umetnostjo, da je koncertant pri svoji izvedbi predal temperament, a pri tem ne pusti dovolj važnosti na nekatere momente, kakor so harmonika, strogo obvladovanje tehnične posebnosti in zlasti glasbeni brezhibna igra po.

VIII. SIMFONICNI KONCERT
Omi simfončni koncert v gledališču Verdi je pripravil holandski dirigent Willem van Otterloo, a kot solist je sodeloval tržaški pianist Luciana Gante.

Stilno primerno sestavljen spored je obsegal v prvem delu simfonijo v d-molu Cesarja Francka. Ta edina simfonija belgijskega skladatelja, ki se je sicer udeleževal kot profesor za orgle na pariškem konservatoriju, je obenem z drugimi — sicer maloštevilnimi a zelo visoko kvalitetnimi deli — vnesla v dobo pozne romantike in zgodnjega impresionizma poleg novih izraznih sredstev v melodiji in harmoniji ter naslonitve na polifonijo ne-

PONOVO JE IZŠEL ZGODOVINSKI ROMAN «SERENISSIMA»

BLIŽNJA PRETEKLOST NA ZGODOVINSKEM OZADJU

(Članek avtorja Jožeta Pahorja v Knjigi 54, št. 5)

Zgodovinski roman Serenissima, čigar dejanje se razpeta v letih od 1569 do 1571, je v svojem bistvu izraz razdobja in razmer, ki so v njih živeli Slovenci in Hrvatji po prvi svetovni vojni pod Italijo. V romanu so revolucionarni idejni tokovi, ki jih je sprožil svetovni pokol, je protirevolucionarno gibanje fašizma, v njem so momenti iz obupnega položaja, v katerega je prišlo slovensko in hrvatsko ljudstvo pod nasiljem imperialističnih osvajačev. S prenosom dogodkov daleč v pozorenost, saj sem dobil razdaljo, ki mi je olajšala izbiranje snovi, omogočila svobodno obdelavo fabule ter me obvarovala obrabljenih dnevnih gesel, Benetke same, njena ljudstva, «Serenissima signorija», kakor se je bila dobro opredelila, zgodnja kapitalistična država, ki sta jo osnovala piratski in trgovski kapital v srednjem veku, so najlepše torišče, na katerem mi je bilo mogoče nazorno pokazati zamotani klobec družbenih odnosov in razkriti družbene sile s sredstvi, ki jih daje umetnost. Pred zgodovinska zasnova romana dovoljuje v oblikovanju ljudi in značajev širino, ki obsega vso mnogovrstnost družbenega dogajanja, tako zasebno življenje kakor tudi viharje, upor in krvavo vojno. Skratka: v zgodovinskem romanu sem mogel podati celotno sliko družbe v določenem dobi. Doba, ki sem jo izbral, je v malem podoba one po-

večina naših mož borila za tuje koristi in zanje umirala. Vojna je prinesla spoznanje, da bi bili drugačni cilji res vredni teh strašnih žrtv. A kaj se zgodi? Zasedba Slovenskega Primorja in Istre vrže naše ljudi daleč nazaj; menjali so samo gospodarja, borili se bodo morali tudi v prihodnje za tuje koristi, žaloigra se bo nadaljevala. Prav iz tega dejstva je zajeta osnovna misel Serenissime. Nosi jo sin toliminskih gora, Just Golja, ki je bil vzgojen, da služi tujcu. Cuti, da je ta njegova služba nevedna človeka, da je manj strahna noč v grobu kot dnevi v sužnosti, a prepočas spoznava, da je samo v upor rešitev. Zaman ga vabi prijatelj Lorenzo, Dalmatince, v veliko dejanje. Čas ju prehiti. Golja pade kot žrtev, ker ni spoznal prave ure. Taka je bila usoda proletariata v državljanski vojni v Italiji v letih 1918 do 1922.

V romanu sem hotel povedati, mutatis mutandis, da je le ena pot iz razmer, ki jih je ustvaril kapitalizem. V tej progresivnosti se roman loči od del enakega žanra, ki sta jih ustvarila na primer Dumas ali Sienkiewicz. Vodilna misel Serenissime, kakor je izšla iz prve svetovne vojne, je

Prvi svetovni vojni: tam začetek propadanja ene zgodovinske civilizacije, tu gnijolci kapitalizma, ki se je zanašal v temeljih.

Naš tedenski pregled

Medtem ko se je ženevska konferenca komaj nekoliko predramila, se bodo v Washingtonu prihodnjo sredo začeli petstranski vojaški razgovori o položaju v jugovzhodni Aziji. Ti razgovori, ki spadajo v okvir ameriških prizadevanj za ustanovitve obrambne organizacije za to področje (našli so ji tudi ime — SEATO, skrajšano iz South-East Asia Treaty Organization ali Organizacija jugovzhodno-azijskega pakta), so imeli nekak težaven in dolgotrajen porod. Govorice o njih so se pojavile že pred tedni. Takrat je bilo rečeno, da se bodo predstavniki glavnih stanov petih držav, od katerih nobena ne spada v jugovzhodno Azijo (Anglija, Francija, ZDA, Avstralija in Nova Zelandija), sestali v začetku junija v Singapuru.

To je bila očitno angleška želja, ki naj bi nekako podarila napredno važnost nekdanje ponosne oblasti valca tega področja in s tem kajpada tudi važnost angleške vloge in veljave v tem delu Azije in na okoliških morjih. Ameriška vlada pa je hotela očitno prav tako poudariti ne le pobudo, ki je bila njena, temveč tudi vodilno vlogo ZDA v tej organizaciji in spe, in predlagala za kraj konferenca Washington, ki je tudi obeljavala.

Ni pa bil kraj konferenca edina težava, ki je povzročila, da je bila usoda petstranskih razgovorov toliko časa v zraku. Druga, vsem znana ovira je bila v ameriški zahtevi, naj se konference udeležijo tudi vojaški zastopniki Sijama in Filipinov, pri čemer je treba upoštevati, da se zlasti filipinska vlada ne razlikuje mnogo od Kongajskove in Singapurjeve in ne predstavlja drugega kot koristnega izvajalca ameriških želja. Končno se je Washington te zahtevi odpovedal, da bi omogočil sodelovanje Anglije, ki se ji je upirala.

Toda za temi zunanjimi težavami se skrivajo globlja nasprotja, ki odražajo splošno nesoglasje med sedanjimi angleškimi in ameriškimi pogledi na svetovno politiko, zlasti pa na politiko na Daljnem vzhodu. Ta nesoglasja se v veliki meri reducira na vprašanje stališča do pekinške Kitajske, izražala so se pa v glavnem v tem, da je Kongajsko očitno poskušal in še poskuša zavlačevati ustanavljanje SEATO, kot si zamišljajo Amerikanci.

V Londonu se predvsem dobravežajo, da bi vsaka država, ki se pridruži jugovzhodni Aziji nujno pomenila krepitev ameriškega vpliva na tem področju na škodo angleškega, obenem pa bi utegnili povzročiti nevarne razpoke v Commonwealthu, posebno na tako občutljivi točki, kot je za Anglijo Indija. V današnjem splošnem svetovnem položaju bi bilo za London zelo težko, da bi se postavil v odkrito nasprotje z Washingtonom ali da bi stal ob strani, če bi se ZDA, morda — in celo zelo verjetno — s podporo čigic Commonwealtha Avstralije in Nove Zelandije

(pri čemer pa je treba upoštevati neznatno bližnjost volitev v Avstraliji in politike vlade, ki bo iz njih izšla) zapletle bošaji v resnejše grožnje ali celo v obojevo spopad. Indija v tem primeru Angliji gotovo ne bi sledila, pač pa bi se še bolj strnil protikolonialistični blok treh azijskih držav — Indije, Indonezije, Burme in morda Ceylona — ki bi se utegnil celo zblížiti s Pekinom.

V Aziji namreč niso istega namena mnenja, ki ga izraža na primer Dulles, da bi bilo upravljanje kolonializma rešeno, če bi Francija trem pridruženim državam zares podelila popolno neodvisnost, temveč popolnoma naravno vidijo imperialistične težnje v vsakem poskusu tuje vmešavanja v njihove zadeve, še bolj pa seveda v možnosti, da bi tuje velešile na njihovih tleh — v Indokini ali celo na širšem področju — z orožjem reševale svoje medsebojne spore. Položaj še zapleta dejstvo, da so ZDA dobora utrdele svoj vpliv v Pakistanu, ki je sprt z Indijo zaradi Kašmira.

Angleški pristaneč na petstranske vojaške razgovore je torej po vsej verjetnosti od vsega začetka samo izraz želje, da Anglija ne bi bila potisnjena ob stran — in seveda tudi, da ne bi bila odstavna, ko bi se res kaj zgodilo, kajti v tem primeru utegnejo iti vse njene pozicije v jugovzhodni Aziji rakom žvižgat, s Singaporem vred. Pri tem poudarjajo na razgovore še ne pomeni sprejemanje obveznosti in da tudi razgovori, ki bodo samo vojaški, tega ne bodo pomenili. Cisto ozko vzeto je to tudi res — na drugi strani pa pomeni udeležba pri vojaških razgovorih že tudi načelen pristaneč na razpravljanje o vojaški organizaciji tega področja sploh. Temu pa se je London poskušal spočetka izogniti, vsaj dokler traja ženevska konferenca; glede na bojevitost izrazov raznih ameriških ministrov in generalov in glede na neprikrito dejstvo, da ZDA samo iščejo primerno pretezo in oblike za vojaško intervencijo v Indokini, pa verjetno tudi za kasnejši čas, če ženevska konferenca ne bi obrodila sadov.

Na razgovore v Ženevi bi začetek washingtonske vojaške konference nedvomno vplival kot poskus izvajanja pritiska. Drugo vprašanje pa je, ali bo pritisk zalegal: poročila SEATO se zdi še dolgočasen in težaven, vojaški položaj v Indokini pa se naglo obrača v francosko škodo. V tem tekmovalnem Hošiminhov verjetno ne bi imel mnogo izgubiti, zlasti še, ker znanja poročila iz Francije še bolj poudarjajo trhljost položaja Lanielove vlade. Tudi v primeru, da bi se Moskva in Peking hotela izogniti nasprotju, se lahko Hošiminhov položaj v odnosih z obema ne preveč zanesljivo zaveznikoma samo utrdi. Trenja, ki bi tako nastala med vzhodnimi zavezniki, bi se kompenzirala s prav tako povečanimi trenji na Zahodu.

Poleg angleško-ameriških nesoglasij vzemimo za primer še ZDA in Francijo. V Washingtonu so z izjavo, da bi ZDA anadalevala borbov tude v primeru izgube Indokine, posredno priznali, da s to možnostjo računajo, da pa za njihovo veliko svetovno strategijo ni odločilna. Tudi če Francija izgubi Indokino, izgubi vse — zato pa bi bila Francija v stiski, ali pripravljeni privoliti tudi v zelo neugodno premirje, ki bi jim pač ohranilo vsaj nekaj.

Na drugi strani pa utegne biti pritisk z začetkom vojaških razgovorov poskus, da se indokitsko vprašanje reši prej, kot bi vojaški položaj postal nevarnejši. Prezreti pa ne smemo tudi prizadevanj indijskega odposlanca Krišne Menona, katerega najmočnejši zaveznik je svetovno javno mnenje: če se pokaže le najmanjši konkretni znak za možnost prenehanja sovražnosti, bo komur koli težko to priložnost zavrniti, tudi washingtonski vladi, kajti ameriško javno mnenje je precej preplašeno zaradi možnosti atomske vojne kot pripravljenosti pobirati za druge kostonj iz indokitskega ognja.

Prve dni prihodnjega tedna bo predsednik jugoslovanske republike prišel na uradni obisk v Grčijo. Iz uveljavljenih virov — celo iz italijanskih virov — je mogoče predvideti, da bo ob koncu obiska izdana podobna izjava kot med Titovim obiskom v Ankari — izjava o pripravljenosti obeh držav, da sodelujeta pri spremembi balkanskega pakta v vojaško zvezo. Napovedujejo še, da utegne biti sporazum o vojaški zvezi — verjetno kot dodatni protokol k ankerskemu sporazumu — podpisan že med konferenco treh balkanskih zunanjih ministrov, ki bo zadnje dni junija v Beogradu.

(Nadaljevanje na 6. strani)

SEVER IN LEVARJEVA V BEOGRADU

Stane Sever in Ančka Levarjeva, ki ju je tržaško občinstvo pred kratkim občuvalo v «Matičku» in «Hlapcih», sta pred dnevi gostovala v Beogradu kot Lojzka in Jerman v «Hlapcih». Pisali smo že, da so v Beogradu našli drlali to Cankarjevo delo v režiji ljubljanskega režiserja Slavka Jana.

Pariška dramska skupina Jeana Darcanta gostuje te dni v ljubljanski Drami.

Vladimir Bečić, znani hrvaški akademski slikar, je umrl 25. maja v Zagrebu.

TELEVIZIJA ODPIRA NOVO OBDOBJE ODNOSAJEV SODOBNEGA ČLOVEKA DO UMETNOSTI

Rembrandt, Cézanne, Breughel, Van Gogh in drugi slikarji na barvni televiziji

Prepričevalen uspeh barvnega televizijskega prenosa opere «Salomé»

Z umetniškega ali tehničnega stališča presojati sedanjost televizije oddaje je danes brez dvoma še vedno tvegano. Še pred kratkim je bila n. pr. v Združenih državah televizija živa v začetni fazi razvoja, bolje rečeno — v preizkusnem obdobju. Danes pa lahko rečemo, da je že prešla markotno začetno preizkušnjo tako v umetniškem kakor v tehničnem pogledu in pač zasluži, da se dotaknemo tudi televizijskih oddaj, ki dandanes prevzemajo najširše kulturne in civilizacijske poslanstva.

Pravzaprav je dosegla televizija v tehničnem in umetniškem pogledu pravo

zopolnitev komaj v zadnjem času. Vsaj praktične dokazane zanj so dobili v tem zadnjem času. Kako in v čem, naj pojasnita dva zglesta.

Metropolitanski umetniški muzej je ena največjih zbirališč v Združenih državah, ki hrani velike umetniške mojstrovine. Dolga leta so vodstvo tega muzeja zlasti mladi avantgardistični moderni umetniki obično pretoge in preakademskosti kritizirali, da se ne ustavlja pri umetniških žanrih, ki so stari kot svet, ampak da je to namerno umikal namodni črno-belimi televizijskim prenosom, ker se je zavedal, da šele barva daje smisel in krasno umetnini, umetniški dar mojstrovinam.

Kar se čisto samsa programa tega prvega prenosa, je treba reči, da so barvne kamere pokazale mojstrovine iz zadostne razdalje in iz največje bližine hkrati, s čimer so posnetki prikazovali del v celoti in poudarjali nekatere podrobnosti. Prenos je spremljal gorvorni komentar muzejskega kuratorja za slike.

Mnogi predstavniki že omenjenih umetniških krogov so ob programu izrazili vrsto svojih pogledov. Nekateri so čutili, kot bi nekaj manjkalo na televizijsko reproduciranih podobah — v barvah kakor v sencah. Drugim se je zdelo, da prenosi niso bili točni, val pa so priznali, da je bila lepota takih del, kot je Michelangelove redecakredne risbe za strop Sikstinske kapele in Breughlovi «Zančija» s svojimi zlatimi barvnimi odtenki, slajno impresivna.

In naj znova citiramo kritika Goulda. «Le zaradi primerjave je leča televizijske kamere včasih zanihala od barvnega originala na črno-belo reprodukcijo, kar je nad vse odlično poudarilo razliko med obema tehnikama televizijskega prenosa. Zdi se, da bi v enobarvni prenosih imel program Metropolitanskega muzeja kaj malo pravega smisla ali

pozitivnega odziva v javnosti.

Narčte, ki jih ima muzejsko vodstvo, je ta izkušnja dejansko spravila v čisto nov tok. Ravnatelj Taylor s svojimi sodelavci pričakuje, da bo barvna televizija zvezovala najširše množice umetninam. Taylor je celo rekel, da se je doslej namerno umikal namodni črno-belimi televizijskim prenosom, ker se je zavedal, da šele barva daje smisel in krasno umetnini, umetniški dar mojstrovinam.

Kar se čisto samsa programa tega prvega prenosa, je treba reči, da so barvne kamere pokazale mojstrovine iz zadostne razdalje in iz največje bližine hkrati, s čimer so posnetki prikazovali del v celoti in poudarjali nekatere podrobnosti. Prenos je spremljal gorvorni komentar muzejskega kuratorja za slike.

Mnogi predstavniki že omenjenih umetniških krogov so ob programu izrazili vrsto svojih pogledov. Nekateri so čutili, kot bi nekaj manjkalo na televizijsko reproduciranih podobah — v barvah kakor v sencah. Drugim se je zdelo, da prenosi niso bili točni, val pa so priznali, da je bila lepota takih del, kot je Michelangelove redecakredne risbe za strop Sikstinske kapele in Breughlovi «Zančija» s svojimi zlatimi barvnimi odtenki, slajno impresivna.

In naj znova citiramo kritika Goulda. «Le zaradi primerjave je leča televizijske kamere včasih zanihala od barvnega originala na črno-belo reprodukcijo, kar je nad vse odlično poudarilo razliko med obema tehnikama televizijskega prenosa. Zdi se, da bi v enobarvni prenosih imel program Metropolitanskega muzeja kaj malo pravega smisla ali

vzgojne vrednosti. Nasprotno pa so nam barve posredovale same muzejske galerije prav na domov.

Drugo izredno občudovalno videti v čudoviti produkciji «Salomé», kot jo je pripravila televizijska Opera narodne radijske družbe (NBC). Pred tem so pri poskusih da bi to tako slikovito oporo spravili pred kamero, bili doseženi komaj poprevni uspehi. To, kar pa je dala barvna televizija pri tej zadnji produkciji, se sploh ne da primerjati z doseženimi uspehi. «Salomé» je bilo zaključno delo, ki ga je postavila omenjena družba na spored svoje pete sezone. Njen televizijski prenos je pokazal, kako čudovito more sodobna televizijska tehnika spojiti glasbene in dramatične vrednote v celoto, ki daleč presega vsakršno obliko odrskega podajanja.

V tem, da je bilo izbrano prav to delo Richarda Straussa za barvni televizijski prenos, je morda nekaj nena-

vadnega. «Salomé» ni v Združenih državah nikoli imela kaj posebnega vloga, zlasti ne od tedaj, ko so nekako pred 50 leti ravnatelj Metropolitanske opere — zaradi spotaljivosti kostumov odpovedali napovedane predstave opere.

To sta le dva primera, s katerima je televizija v Združenih državah pred tedni dokazala izredno umetniško vitalnost. Zlasti v tem, da je močno prešla odrske tehnike podajanja, saj omogoča prenašanje največjih podrobnosti nastopajočih karakterjev, zlasti približuje igralcevo mimiko, ter posebno izkoračnika tako imenovani filmski zorni kot, o katerem pri obični odski predstavi ne more biti govora. Vse to nam seveda res je prinašalo kino. Toda eno je gotovo: naj bo spletno podajanje še tako spretno, nikoli ne more biti tako živo in neposredno, kot so žive televizijske predstave.

NORMAN SMITH

Rembrandt, Cézanne, Breughel, Van Gogh in drugi slikarji na barvni televiziji

Prejšnjo nedeljo smo pisali o delu za novi Capov film «Greha, katerega zunanji posnetki so bili večinoma izdelani v slovenski Istri. Danes objavljamo še dve sliki iz tega filma.

Gornja slika: kmet Jakob (Viktor Staal) v razgovoru poleg ognjišča z ženo in prejšnjo dekle na posestvu Rozalijo (Ruth Niehaus).

Spodnja slika: Dekle na Jakobovem posestvu sede za mizo, ko se Rozalija vrne v službo. Od leve na desno so Petra Unkel kot Tereza, Mila Katičeva, članica SNG (poštarica iz filma Vesna) v vlogi dekle Stanke in Olga Bedjanec (Hiperbola iz filma Vesna) kot dekle Pavla.

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

5022 kompletov pohištvenih garnitur so lani izdelali v "Tovarni pohištva" v Novi Gorici

Na mestu, kjer danes pojo svojo pesem stroji in kjer dela okrog 700 ljudi, so nedavno kvakale žabe - Solkanci mizarški mojstri - Anglija glavni uvoznik pohištva - Sadno-likerski kombinat v Št. Petru zaposluje v polni sezoni 700 ljudi

Zabe svatbo so imele, zbrale se sosednjimi mizami. Kdo ne pozna, in komu ni všeč to pomeni, ki jo je uglasbil naš pokojni Vinko Voderpauer. Kaj pa imajo opravka žabe, njih rega-rega in sklada-letelj s tovarno pohištva, o kateri govori naslov tega članka?

Ko je pokojni skladatelj bil v Krombergu in se je sprehajal med česnjami, sadnim drevjem in vrtni, po cestah in sticicah, ga je večkrat zanesla pot tudi k mladim pod vasjo, kjer je poslušal zablj. zbor v poletnih večerih in ga mojstrski uglasil za naše zore.

Na teh mlakah stoji zdaj tovarna, namesto zab pojo tovarni pesem stroji.

Ze iz avstrijskih časov so znani solkanski mizarji, pa tudi tovarna pohištva v Novi Gorici je zaslovela v ne-kih letih na svetovnem trgu zaradi svojih izdelkov, po zaslugi mizarstkih mojstrov, ki so pečinoma Solkanci. To- varna je začela obratovati l. maja 1950. leta, izdeluje re-likovno pohištvo, omare, mize, fotelje, otomane, obišča za radijske aparate, opreme za hotelske, itd., za domačo trg in za tuzos (Anglija, Zah. Nema-čija, Francija, Turčija, Abe-rija). Vse je zaposlenih 700 ljudi, od tega je 240 žensk. Ali ste v skrbeh, kom bo-je prodati svoje izdelke? Tako sem vprašal tov. Man-

PRISPEVEK ZA MLADINSKI LITERARNI NATEČAJ

SPOMINI IZ VOJNE

(L. C.)

(Nadaljevanje s IV. strani)

Mimo hiše je prišel sosed in moja mati ga je vprašala, koliko da je ura, ker se nam je ustavila - najbrž od stra-

na. "Sest bo kmalu. Pogledite, črni črti črni so na ob-čelo!"

Bilo je torej ob petih. - Pet oblačkov dima. - V zadnji vojni ni bilo pri-tesenosti niti otrokom; vsi smo morali trpeti, eni bolj, drugi manj.

Mi kar nas je bilo mlajših, smo se opolnili in zvečer zbi-rali v hodih s posodicami, ki smo si jih sami naredili iz konzervnih skat, iskati jedi v vojaški kuhinji. Sli smo, saj je bilo vreme lepo ali gr-odno.

Zaradi lakote sem se grdi pridružil še jaz in sem se prival z drugimi, ki so kuhar začel deliti preostalo hrano. Kako potrti smo bili, in kako klavarno smo se vleki-dli, če ni ostalo nič.

Pod oknom je nekdo zabr-čel. "Greš?" mi je zaklical pri-atelj. "Pobral sem posodo in ste-ki za njim."

"Danes mora biti nekaj do-brrega za kosilo. Tudi se di-žalo, ko sem šel prej mimo, kar sline sem požiral, veš?"

"O, jaz tudi. Da bi mi se na-čel spet čes dobroga! Da-nes pri nas nimamo ničesar za kosilo. Večerje tudi ne-bole sem pototil."

"Pri nas tudi ne. Taka paj-čevina se mi dela po želo-du."

Prišla sva do nekega tele-gramskega stebra, ki smo se ga oboje vedno izogibali in je premočen. Ko sva pa bila mimo je zopet začel:

"Se spominjaš, kako je tu-šel oni?"

"Kdaj?" ga vprašam.

"Oni, partizan, ki so ga Nemci obkrožili. Jaz sem stis-ko, kako je tisto nekdo stis-ko s te strani, pa sem se po-čel čez glavo."

"Kaj pa ničem videl; me ni-čistila mama. Pa me je tudi-čena mrtvih."

"Če ne pa ne. Jaz sem ga-videl. Jaj, kako se mi je smi-šljalo! Z glavo tako postrani in-če je imel tako... nekako iz-čulje..."

"Pa veš, da mg skori-ji ni bilo strah..."

"In tisti večer sem se stebra-čel, je bolj na daleč kot po-čel. V temi se mi je zde-lo, da veter nekaj ziblja v-čelje. Videl sem, kot bi se-čelje očti svetilo iz teme... in-čelje sem neki zamolkel top-čel. Vseu ob stebra..."

"Ko bi bili vojaki odpravlj-e-čel, smo prišli na vrsto mi-čel. Vsi so bili pripravljeni za-čel. In-čelje je eden boljši je hitro-čel. Tako smo se včasih-čel in nešli do..."

fredo, ki mi je prijazno raz-čeloval številne oddelke, raz-čel naprave in skladišča ter-čel naštevati zanimive podatke. Namejati se mi je, čarodil-imano, kolikor jih hošete. Pred nekaj meseci so prišli sem Angličani in so hoteli po-čelupiti uvo proizvoznika za več-čel let naprej. Skoroj mu ne bi-čel verjel, a je res. Kaj bi rekli-čel tržaki ali furlanski obrtni-čel in mizarji?

Največji inozemski odjemal-čel je zdaj Anglija, kjer si je tovarna, kot tudi v drugih-čel državah, pridobila sloves-čel boljšega izvoznika v Jugosla-čelvi. Za letos je prodanih 50-čel odstotkov letne produkcije, za-čel prihodnje leto pa še ena-čel četrina.

Prvo leto so izdelali v tej-čel tovarni 1200 garnitur furni-čelranega in visoko politiranega-čel pohištva, naslednje leto 1800, 1952. leto 3666 garnitur, lani-čel pa 5022 garnitur. Les dobi-čel vajo iz vseh predelov Jugosla-čelvi, saj gradijo nove objekte-čel in sirijske izpopolnjevanje do-čel danje. Remonkar so dogradili-čel novo upravno poslopje, kjer-čel so v krasnih sobah razni vra-čel di, razstaven prostor in risal-

ni. Tovarna ima lastno ku-čellinico, varilnico in moderne-čel sušilnice za hitro sušenje gra-čel, v kratkem bodo začeli gra-čel diti požarni bazen, ki bo v-čel poletnem času služil za kop-čel nje in bo zgrajen po olimpijs-čel kem načrtu, tako da bodo-čel lahko v njem razne plavalne-čel tekme.

Kako pa je za vajenci? V okviru tovarne je indus-čeltrijska šola, v kateri je 53-čel učencev. Po končani šoli dobi-čel vsi zaposleni v tovarni, prav tako ko se vrnejo iz vo-čeljaške službe.

Zanimalo me je, kako je s-čel prosvetnim življenjem. Tudi-čel v tem pogledu napreduje to-čel varna, oziroma delovni kolek-čel tiv. Prosvetno življenje je so-čel lo razgibanost; ženski pevski-čel zbor šteje 42 pevk, moški pa-čel 50 pevcev. Zbora vodi tov. Zdravko Munič. Poleg tega imajo tudi svojo godbo na pi-čel halo, ki šteje 22 članov.

V velikim zadovoljstvom sem-čel si ogledal tovarno, razne od-čel delke in krasne izdelke. Kar-čel sline se ti čedijo, ko vidiš le-čel po pohištvo, vabljive fotele, omare, mize itd. To so moj-čel stri, ki solkanski mizarji.

Razen tovarne pohištva je-čel v Solkanu tudi Zadruga mi-čel zarstkih obrtnikov.

Ko odhajam proti Novi Gor-čel ici si predstavljam, kako bi-čel bilo lepo imeti stanovanje in-čel v njem to pohištvo, ki je kras-čel no, a obenem solidno izdel-čel no. Nič čudnega, če so se An-

gleži tako navdušili in so ho-čel teli pokupiti vse za več let-čel naprej.

Krenem še proti Št. Petru-čel pri Gorici, mimo obloženih čer-čel senj, novih stavb, po ovinkih-čel ti ob nesmiselnih in neumnih-čel meji, ki je odrezala mesto od-čel svojega zaledja in lepe okoli-čel ce, ki mu je dajala življenjski-čel sok. Često ti preseka blok, pa moraš po ovinkih in klan-čel cih, namesto da bi šel po-čel krajši poti in po ravnini.

V Št. Petru namreč sadno-čel likerski kombinat, kar je pač-čel povsem naravno, saj je v-čel tej deželi mnogo sadja. No-čel vo podjetje je nastalo lani, ko-čel sta se združili podjetji »Raslinas in tovarna likerjev-čel «Ajdoščičan». Novo podjetje-čel se imenuje »Elfas«, kar po na-čel šje pomeni »elafci«. Renici na-čel ljubo, nisem se razumel, za-čel kaj tako ime. Morda v duhu-čel konkurence in za razliko s-čel sorodnim podjetjem »Fructus-čel v Koprju« in »Fructus« pa pome-čel ni po našemu »sadje«.

Pa pustimo Elfas, ki niso-čel je sadje v marmelado in kon-čel je za tako pač, kot za trgo-čel gonce in reklamo; pogledaj-čel, kaj tam delajo.

Podjetje kupuje po vseh va-čel se vse vrste sadja in zele-čel njavo, kar potem pošilja v-čel mesto in izvažajo na inozem-čel ski trg. Poleg tega predelu-čel je sadje v marmelado in kon-čel je, izdeluje razne brezalko-čel holne pijače in izvrstne li-čel kerje ter žganje za domači-čel tr.

Podjetje zaposluje v nor-čel malnem času okrog 400 ljudi, v-čel sezoni pa nad 700, večinoma-čel žensk. Zdj izvažajo čer-čel senje (v München in na Du-čel naj) v hladilnih vagonih, pa-čel so jih prejšnja leta tudi z le-čel tali, kor pa se ne izplača. Čer-čel senj je letos dosti, toda če-čel je napravil precej škodo.

Ob bežnem pogledu na Go-čel riško ter v Vipavsko dolino-čel mi omenim še nekatera dru-čel ga podjetja. V Ajdoščini ima-čel je poleg tovarne tovarne, v-čel katero smo pogledali pretekli-čel teden, še podjetje »Lips«, grad-čel beno podjetje »Primorje« in-čel velik mlin. Podjetje »Lips« iz-čel deluje barake, zabojne itd., ter-čel zaposluje približno 300 ljudi, po-čel glavnemu mestu.

Podjetje »Primorje«, ki skr-čel bi za javna dela, gradi stano-čel vanjske hiše, mostove itd., v-čel raznih krajih Primorja in tu-čel di na Gorenjskem ter zapo-čel sluje nad 1000 ljudi, zidarjev, kovačev, mizarjev, itd.

V Goriškem kraju je tudi-čel znana cementarna v Anžurju, kjer-čel prinaša vrtnarstvo lepe-čel dobrotke domačinom.

Pri nas imamo ugodno le-čel go za vrtnarstvo, mesto pa-čel je tudi precej blizu in bi lo-čel prav, če bi začeli na to mi-čel sliti in se lotili dela, zlasti-čel kje so da bi bil primeren, saj-čel je zalost, da v tem pogledu-čel prednjačijo pred nami celo-čel zgoniška in nabrežinska ob-čel čina, ki sta bolj oddaljeni od-čel Trsta in nimata toliko plodne-čel zemlje kot dolinska občina.

Pa tudi živinoreja in vino-čel gradništvo bi se lahko bolj-čel razvila. Zdj je v naši ob-čel čini približno 600 krav, ko-čel grarja pa zavzemajo pribli-čel 400 ha. V pridelovanju kro-čel mpirja pa zavzemamo prvo me-čel sto za tržsko občino; lani-čel smo ga n. pr. pridelali pri-

Na okoliških mandrjaj je vse zeleno. Dežja je bilo v teh dneh dovolj in nekaj sonca sedaj ne bi škodovalo. Gornja slika je posneta pri Sv. Ivanu

MAČKOVLJE Šovinistični policaj in zavedna dekleta

Pred dnevi je bilo v naši-čel vasi skupina deklet iz Doline-čel in Boljuna. Čakale so na av-čel tobus in se lepo razgovarja-čel le po slovensko. Mimo je pri-čelšel, nek agent civilne policije, se-čel zaustavil in nagovoril dekleta, ki so mu prijazno odgovorile. Pa jih je grobo nahrulil in z-čel merial, češ da so »prodane«.

»Čakaj pa!« so vprašale de-čel klet, »kar ste izdale svoj ma-čel terin jezik je bil odgovor. Dekleta mu seveda niso o-čel stale dolžne in odšle z avto-čel bomo. »Nas materin jezik je-čel slovenski in ga ne prodamo«. Italijanski šovinist se je so-čel bil razjezil zaradi krepkega-čel odgovora in je zagrozil de-čel kletom: »Ali ne veste, da vas-čel lahko takoj aretiram!«

»Kaj šeta so mu zavpile de-čel kleta in odšle z avtobusom. Zdj se nam, da ni potreben-čel komentar. Vsa pohvala zave-čel dnim dekletom, tak agent pa-čel naj menja službo, ali naj od-čel de tja, kjer bo silil le svo-čel go gorivo, če slovenske ne-čel more prenašati!

DEVIN Malo tujskega prometa zaradi slabega vremena

Tožbe lastnikov javnih lokalov

Druga leta je v mesecu a-čel prilju in maju obiskalo našo-čel obalo mnogo več tujcev kot-čel leto, ko jih je odganjalo de-čel ževno in slabo vreme. To ob-čel čutita zlasti oba gostinska-čel obrata v portu.

Kako našo vso preplavalja-čel tuji, vidimo tudi po številu-čel italijanskih otrok, ki se je-čel povdvojilo. Na zalost pa po-čel magajo večati njih številu tudi-čel nekateri otroci iz mešanih za-čel konov in za večjo žalost in-čel stranotu tudi otroci pristno-čel slovenskih kraških staršev, katerih primerek tako spomi-čel nja na slovensko poreklo. So-čel to ljudje, ki čujejo samo na-čel shod osebnega interesa in se-čel za to dobrihako na levo in-čel desno. Nič jim ni, če v ta-čel namen prodajo tudi lastnega-čel otroka.

Val narasčajoče brezposel-čel nosti žutimo tudi mi, čeprav-čel je precej domačinov, zaposle-čel pri policiji, ameriški voj-čel ski in v gradu. Kdor dela v-čel tem ali onem »centru« je stal-čel no v nevarnosti, da bo ju-čel tiri na cesti in da ga bo na-čel dale nadomestil ezul.

Naši mladini stavimo za-čel zgled medvedjske mladine, ki-čel je v nedolgi nastopila z igro-čel »Razvalina življenja« in jo-čel nadvse pričakovano dobro-čel tuji odigrala. Tudi ona je-čel obožavala da tiči v naši mla-čel dini mnogo, mnogo sposob-čel nosti za to, o čem se je v-čel škodo, če so talenti devin-čel ske mladine zakopani.

Cudimo se, da se je naša-čel mladina namesto te lepe igre-čel udeležila raje kina. Kaj je te-čel mu vzrok: nerazumevanje in-čel otopelost ali kulturna la-čel bojazen (pred kom in čim)? Ali edino uživanje plehkov na-čel filmskem platnu?

Občina popravlja poti med-čel našimi vasi. Kdaj pa bo pri-čel šla na vrsto, že stara pot iz-čel Devina proti Medji vasi?

ZASKRBLJENOST STROKOVNJAKOV PRED BODOČNOSTJO

Umno sodobno kmetijstvo

Ali bo v prihodnjih 100 letih mogoče prehraniti prebivalstvo, ki bi naraslo na 5 milijard. Potrebni bi bilo dnevno 12 in pol trilijonov kalorij t. j. količina, ki jo da lahko 3.000.000 ton sladkorja

(Nadalj. iz prej. nedelj. štev.)

Posamezne rastline ne sme-čel jo rasti tako blizu, da jem-čel ljejo druga drugi potrebno-čel hrano in vodo. Vendar ne-čel smejo rasti predaleč narazen, da obseva sonce med njimi-čel hladno. Nadalje je treba skrbeti za zadostno umetno-čel namakanje, da dobivajo ras-čel tine dnevno dovolj vode. Za-čel dostuje namreč, da pogrešajo-čel rastline vodo samo eno uro-čel okoli polnočja, da pridelajo-čel njihove listje kom polnorigo-čel občinate količine sladkorja.

Prvo oviro na poti k izbolj-čel šanju odnosno povečanju pri-čel delkov lahko odstranimo eno-čel stavno tako, da zboljšamo-čel kmetijsko strokovno vzgojo. Zato niso potrebna posebna-čel znanstvena raziskovanja.

Druge ovira na poti k zbolj-čel šanju in povečanju pridelkov-čel so rastlinske bolezni in raz-čel ne rastlinske nadloge. Morda-čel ste že imeli priložnost videti, kako uničuje rastlinska rja-čel krompirjeve njive ali kobilic-čel razvaline ravnine Indije. Če-čel ste videli, potem lahko raz-čel umete, kako škodujejo take-čel nadloge pridelovanju in uni-čel čujejo pridelke.

Cim večja je površina ras-čel tinskega listja in čim debe-čel ljeji, so listi, tem več obseva-čel sonce rastlino in tem več-čel sončne energije bo leta iz-čel korisila. Nadalje povečujeto-čel pridelke rastline z globokimi

koreninami in ne z razširje-čel nimi, ker tako rastline lahko-čel rasti blizu druga od drugi-čel ne, da bi ovrlele me seboj-čel svojo rasi, kar omogoča boljšo-čel izkoriščanje površine zemlje-čel in temu primerno povečanje-čel pridelkov.

Skratka, rastlinski fiziologi-čel lahko odkrijejo nove vrste-čel dovoliko koristnih rastlin, ki-čel lahko čim bolj izkoristijo so-čel sončno energijo. Da omenim-čel na primer posebno vrsto bom-čel baža, ki ima spodaj dolge ve-čel je, tako da gornje listje ne-čel zasenči spodnja, ki ga zato-čel raste lahko obseva. Izkazalo-čel se je, da je pridelok te vrste-čel bombaža dejansko večji.

Rastlinski fiziologi pomaga-čel jo s svojimi raziskovanji, da-čel se povečajo pridelki, ker po-čel učujejo možnosti, da uspeajo-čel koristne rastline tudi v manj-čel ugodnih pogojih, kot na pri-čel mer med sušo ali v mrazu-čel odnosno v nestalnem podneb-čel ju. Na tem področju so uspe-čel li ruski in kanadski strokov-čel njaki. Medtem ko so ruski-čel rastlinski fiziologi precej na-čel naredovali s svojimi raziskova-čel nji rastlin, ki so odporne pro-čel ti suši, so Kanadanci osred-čel točili svojo pozornost na ti-čel ste vrste, ki kljubujejo tudi-čel slani Kmetovalci, ki se po-čel slujejo isledekov njihovih-čel raziskovanj, so pomaknili me-čel sto plodnega področja za le-čel številu kilometrov bolj proti-čel severnemu tečaju.

KONEC.

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE „Autovie Carsiche“

TRST - ULICA S. LAGHI ST. 3 - TEL. 67-94 in 86-51

je uvedla z odhodom iz TRSTA ob nedeljah in praz-
nikih avtobusno zvezo z

BAZOVICO GROPADO in
PADRICAMI TREBČANI.

Avtobusi bodo vozili z avtobusne postaje na LAR-
GO BARRIERA VECCHIA in na TRGU LIBERTA'
s sledečim voznim redom:

Odhodi iz Trsta: *7.30, *8.00, *8.30, *9.00, *9.30, 10.00,
*10.30, 11.00, 11.30, *12.00, 12.30, 13.10, *14.00, 14.30, 15.00,
*15.30, 16.00, *16.30, 17.00, *17.30, *18.00, 18.30, 19.00, 19.45,
20.30, 22.30, *24.00.

Odhodi iz Trebč: 6.30, *8.00, *8.30, 9.15, *9.30, *10.00,
10.45, *11.00, 11.45, *12.30, 13.45, *14.30, 15.15, 15.45, *16.00,
16.45, *17.00, 17.45, *18.00, *18.30, 19.00, 19.30, *20.00, 20.30,
*21.00, *21.30, 21.50, *23.15.

Odhodi iz Bazovice: 6.50, *8.07, *8.37, 9.35, *9.37,
*10.07, 11.05, *11.07, 12.05, *12.37, 14.00, *14.37, 15.35, 16.00,
*16.07, 17.05, *17.07, 18.05, *18.07, *18.37, 19.00, 19.50, *20.07,
20.50, *21.07, *21.37, 22.10, *23.22.

Opomba: Vožnje zaznamovane z * bodo samo ob
lepem vremenu.

Podjetje vas popelje hitro in udobno v našo kra-
ško okolico, ki vam nudi prijeten odih, okoliške go-
stiline pa pristno domačo kapljico, kraški teran in prsut
ter vse približke domače kuhinje.

Ob nedeljah in praznikih vas bodo dobro postregli
v BAZOVICI pri: Preslu »A na postjo - alvanu Mahnič -
»Pri lipi« - »Lebanus« - »Andreju Grčicu« - »Francu
Križmančiču« - »Alvanki Križmančiču« - »Pri družini« -
v Baru »Bazovicah«. - TREBČAH pri: »Augustu Moži-
ču« - »Gostilni Miču«. - PADRICAH pri: »Grčicu«. -
GROPADI pri: »Stefaniji Milkoviču«.

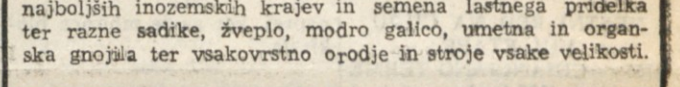
KMETJE VRTNARJI

Za vsako vašo po-
trebo se obrnite na
domačo trdko

FURLANI EDVARD

TRST, Ul. Milano 18
TELEF. 35-169

katera vam nudi po najnižjih cenah vsakovrstna semena
najboljših inozemskih krajev in semena lastnega pridelka
ter razne sadike, žveplo, modro galico, umetna in organ-
ska gnojila ter vsakovrstno orodje in stroje vsake velikosti.

AVTOPODJETJE STAR

Tovarni prevozi • Tel. št. 3608 • Osebnih avtobusnih prevozih

AVTOGARAŽA Z MEHANIČNO DELAVNICO

TRST - ulica Moreri 7 - ROJAN

URARNA Malalan

Opčine, Alpina 83/1 - Tel. 21466

o vidnem lanskoletnem uspehu in zado-
voljstvu cenjenih odjemalcev obvešča, da
daje tudi letos do 10. junija 1954.
10% popusta za BIRMO

Poleg tega dobite še jamstvo, ki vam daje pra-
vico do 20% popusta pri vsakem popravilu.

ZAHTEVAJTE

Raderska

ZDRAVILNI VRELEC

SRCE-JETRA LEDVICE ŽENSKA MOTIVNE IZČRPNOST

OSVEŽUJOČA ZDRAVILA

ZASTOPNIK IN GLAVNA ZALOGA:

ZADR. KONZORCIJ TRGOVCEV Z JESTVINAMI

TRST - Ul. Valdirivo 3, tel. 350-54

VREME Vremenska napoved za danes: Napovedujejo pretežno jasno vreme z večjimi pooblačitvami. Može se tudi manjše padavine. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je bila 25,6 stopinje; najnižja 17,8 stopinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozorjamo vas na sledeče **RADIO** oddaje: Jug. cona Trsta: 16.00: Uros Krek: Simfonietta. Trst II: 21.00: Donizetti: «Don Pasquale», opera v 3 dejanjih. Trst I: 18.30: Simfonietta koncert. Slovenija: 15.45: Radijska igra - Linhart: «Maticek se ženi».

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SFS V GORICI

SPREJETI VAŽNI SKLEPI za poživitev mestne organizacije

Govorili so tudi o gospodarskem in socialnem stanju prebivalstva in o šolstvu - 5. septembra občni zbor ZSPD v Sovodnjah - Važnost mladinske organizacije

Po kongresu SFS se je v petek zvečer že drugi sestal IO SFS. Kot najvažnejše točko dnevnega reda je obravnavalo stanje mestne organizacije, ki je bila v zadnjih letih zelo zapuščenost in je njena delavnost kljub številnim članom in simpatizerjem bila zelo majhna. Zaradi tega so se na petkovi seji s poročilom tajnika SFS tov. Viljema Nanuta in diskusije vsi člani podrobno seznanili s problemom, ki tarejo Gorico in njeno prebivalstvo, predvsem pa je bilo govora o gospodarskem in socialnem stanju številnih slovenskih družin, katerih poglavarji so brez stalnega zaslužka in živijo v siri maštvu. Nešteto je tudi komunalnih problemov, za katere se ho morala organizacija SFS v mestu pozanimati. Znan je namreč občutno stanovanjsko vprašanje, kajti mnogo je še družin, ki žive v kletnih ali podstrešnih prostorih na goriškem gradu, v UI, Ascoli in še drugod na periferiji.

Naš tedenski pregled

(Nadaljevanje s 3. strani)

To bi bil seveda hud poraz italijanske diplomacije, ki je poskušala skleniti balkanske zveze z vsemi sredstvi prepričati. Ta poraz se očito že odraža v razvoju tržaškega vprašanja, ki ga je Seelba s ponovnim postavljanjem zahtev po izvedbi tristranske izjave postavil spet tja, kjer je bilo nekoč. Prezravan samo približno tja — kajti italijanske pozicije so se medtem dejansko oslabilе.

Italija se sicer balkanskemu sodelovanju načelno upira in postavlja rešitev tržaškega vprašanja po svojih željah (kot je dejal Seelba, da to bila tristranska izjava) kot svoj pogoj za pristaneč na balkansko zvezo. Toda načelno nasprotovanje je sicer izraz imperialističnih in hegemonističnih težnj v Rimu, je pa v sedanjem položaju, kot kažejo sami dogodki, povsem neuporabno. Prav tako spada uresničitev tristranske izjave v kraljestvo sanj: Rim se danes z izsiljevanjem z balkanskim paktom dejansko bori za začasno rešitev, se pravi, za izvedbo diktata od 8. oktobra, za katerega je nekoč mislil, da ga ima že v rokah, danes pa mora zanj zastavljati svojo najmočnejšo diplomatsko karto. In še to s kaj pičlim upanjem na uspeh.

V diskusiji je bilo med drugim načeto tudi vprašanje športne delavnosti na Goriškem, ki je prav glede na mladinsko organizacijo izredne važnosti, vendar bo to vprašanje skupno z mladinskimi razpravljano na prihodnji seji IO SFS, ki bo prve dni junija.

DEZURNA LEKARNA:

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Kuerner, Korzo Italia 4 - tel. 25-76; od 8. do 12.30 pa je dezurna lekarna Venuti, Ul. Rabatta 18 - tel. 21-24.

Urniki trgovin 2. junija

Zveza trgovcev sporoča, da bodo v sredo 2. junija pekarnice, mlekarne in cvetličarne odprte samo v dopoldanskih urah. Vse ostale trgovine kakor tudi pokriti trg bo ves dan zaprt.

V torek bodo lahko vse trgovine podaljšale večerni urnik za pol ure. Mesnice bodo odprte tudi popoldne od 16. do 20. ure.

Urniki velja za vse občine goriške pokrajine.

KINO

CORSO. 14.30: «Ljubezni Kleopatre», barvni film, R. Fleming. VERDI. 14.30: «Decameronske noči», J. Fontaine. CENTRALE. 15: «Vedno sem te ljubila», M. Bru in A. Nazari. VITTORIA. 14.30: «Kraljevi mornarji», J. Hunter in M. Rennie. MODERNO. 15: «Zelezna krinka», J. Bennet in L. Hayward.

KINO STANDREZ, na prostem, 21: «Pločniki New Yorka», B. Stanwich in J. Mason.

Kino na Opčinah

predvaja danes 30. in jutri 31. maja barvni film:

«Rodolfo Valentino»

KINO V NABREŽINI

PREDVAJA DANES OB 16. IN 21. URI znameniti barvni film:

„IVANHOE“

Prihodnjo sredo je na programu film:

„Lepa, a nevarna“

IMPEXPORT

TRST, UL. C. BATTISTI 23-I. Tel. 44-208. Telegr. IMPEXPORT-TRIESTE

UVAŽA: Vsakovrstni les, drva za kurjavo, gradbeni material. IZVAŽA: tekstil, kolonialno blago in razne vrste stroje.

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE

Najprej zdravje, potem šele vse drugo!

Bolniki srca in krvnih žil (skleroza), ledvic (pesek in kamne), živcev (nervozno, nevrastenijo) in notranjih čreves (protin, sladkorna, bazedov) zdravi uspešno.

Zdravilišče Radenska Slatina, Slatina Radenci

Ne bo vam žal, ako si boste nabavili čevlje v trgovini

GEC ALOJZ

TRST - Trg tra i Rivi 2. Tel. 31-195

Ima veliko izbiro elegantnih moških in ženskih modelov

DONATO CAPURSO - nasledniki

TRST, UL. TORREBIANCA 19, TEL. 37839

pošilja darilne pakete v Jugoslavijo

Za vse vaše pošiljke pridite k nam in boste hitro in dobro postreženi. — Vaše pošiljke bodo prišle v najbolj oddaljene kraje najkasneje v 10 dneh. Jamčimo za vsako pošiljko.

POSILJAMO: živila, tekstil, šivalne stroje, radijske sprejemnike, hladilnike, električne kuhinjske, pisalne stroje, kolesa itd.

SPORTNI DNEVNIK

SPET „SAMOTNI JUNAK“ V VIII. ETAPI

Pettinati prvi (spolno mošnje denarja)

Clerici je obdržal prvenstvo v splošni klasifikaciji in prav tako Van Steenbergem premočno vodi v klasifikaciji za letošnje cilje

VRSTNI RED NA CILJU VIII. ETAPE RIM — CHIANCIANO TERME (193 km):

1. Pettinati 5:56:18", povprečno 32,837 km na uro; 2. Wagtmans 5:58:39"; 3. Serena 5:58:43"; 4. Theissen isti čas; 5. Sartini 5:58:50"; 6. Botella 5:59:31"; 7. Barozzi isti čas; 8. Ruiz 6:00:35"; 9. Ciolli 6:00:53"; 10. Giudici 6:01:12"; 11. Scudellaro 6:01:14"; 12. Carrea 6:01:16"; 13. Soldani 6:02:16"; 14. Biagioni l. c.; 15. Pasotti 6:03:28"; 16. Reitz; 17. Baffi; 18. Baroni; 19. Medri; 20. Contorno; 21. Massocco; 22. Bartali; 23. Koblet; 24. Bartalini; 25. Rocks; 26. Magni; 27. Nencini; 28. Astrua; 29. Fornara; 30. Monti; 31. Clerici; 32. Coppi; 33. Aureggi; 34. Pedroni; 35. Impanis; 36. Minardi in nato do 84. vsi s časom Pasottija.

25. Brasola 6:06:39"; 86. Bini 6:16:20"; 87. Bresci l. c. Odstopil je Frosini zaradi padca.

CHIANCIANO, 29. — Danasnja etapa pomeni prvo večjo afirmacijo Pettinatija, ki je kot profesionalni šele sedaj dosegel večji individualni uspeh. Nič ni vprašal svojega kapetana Defilippisa, ki je zmagal na današnjem prvem letnem cilju, ali se sme potegovati za drugi letni cilj in za pripadajočih 100.000 lir. Po begnil je, si pridobil naskok in tedaj je postala sama po sebi umevna želja: zakaj bi si ne osvojil še drugih 100.000 lir, če se bo dalo. Uspeh je tudi v tem in si medtem pridobil že toliko prednosti, da mu je skoraj kot zrelo jabolko padlo še vse ostalo: tretji letni cilj in etapna zmagaja. Poleg za služku pol milijona pa nekaj le pomeni tudi slava etapnega zmagovalca. Sicer je Pettinati, ki je doma iz Piemonta (od osmih etap so doslej v štirih zmagali kolesarji iz Piemonta), to svojo slavo precej drago plačal. Zadnje kilometre je vozil že s tako težavo in napotom, da so mu na koncu morali pomagati razjahati kolo. Močno sonce je namreč tudi opravilo svoje, da je Pettinati že krvavel iz nosa. Dobro, da je privozil v toplec, kjer se so lahko popravil in okrepil za nadaljevanje.

Ostala skupina je skupaj privozila in v sprintu je zmagal Monti.

Holandeck Rocks, ki je večerj prisel na cilj po maksimalnem času, je danes po sklepu žirije le startal. Žirija sme namreč pripustiti k nadaljevanju dirke dirkača, ki se nahaja med prvimi v splošni oceni in je zamudil zaradi višje sile. Rocks namreč včeraj ni mogel

SPLOSNA KLASIFIKACIJA PO VIII. ETAPI:

1. Clerici 51:03:24"; 2. Voorting presegel 11:47"; 3. Assirelli 13:43"; 4. Minardi 29:41"; 5. Schaefer 30:42"; 6. Contorno 31:13"; 7. Magni 31:19"; 8. Koblet 31:24"; 9. Defilippis 31:59"; 10. Pellegrini 32:26"; 11. Astrua 33:33"; 12. Fornara 33:42"; 13. De Santi 34:36"; 14. Nencini 34:49"; 15. Coppi 36:16"; 16. Albani; 17. Impanis; 18. Barozzi; 19. Coletto; 20. Giudici; 21. Scudellaro; 22. Huber; 23. Wagtmans; 24. Ruiz; 25. Carrea; 26. Botella; 27. Monti; 28. Bartali 42:50"; 29. Corrieri; 30. Rossello; 31. Grosso; 32. Gismondi; 33. Peeters; 34. Metzger; 35. Rosseel; 36. Pedroni; 37. Perez; 38. Van Steenberg 45:42"; 39. Milano; 40. Pettinati 47:48"; 41. Reitz; 42. Massip; 43. Soldani; 44. Baroni; 45. Zuliani; 46. Loroño; 47. Zampini; 48. Franchi; 49. Baffi; 50. Theissen. — Zadnji B. Bini 2:14'.

VRSTNI RED NA LETEČIH CILJIH VIII. ETAPE:

CAIRANICA: 1. Defilippis; 2. Benedetti; 3. Filippi. ORVIETO: 1. Pettinati; 2. Couvreur; 3. Van Steenberg. ORVIETO: 1. Pettinati; 2. Monti; 3. Schaefer.

CITTA' DELLA PIEVE: 1. Pettinati; 2. Serena; 3. Sartini. CHIANCIANO: 1. Pettinati; 2. Wagtmans; 3. Serena.

SPLOSNA KLASIFIKACIJA PO LETEČIH CILJIH VIII. ETAPE:

1. Van Steenberg 58 točk; 2. Pettinati 20; 3. Peeters 18; 4. Albani 13; 5. Voorting 11; 6. Assirelli 10; 7. Koblet, Baroni, Rocks, Benedetti 9; 11. Clerici, Minardi, Gismondi 8 itd.

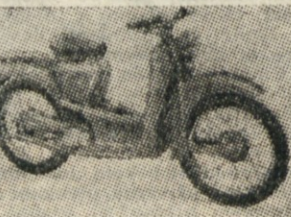
Hokej v Barceloni

BARCELONA, 29. — Rezultati dopoldanskih tekem za svetovno prvenstvo v hokeju na kotalkah: Belgija - Irsko 4:0, Francija - Danska 4:0, Nemčija - Norveška 10:1, Holandska - Urugvaj 3:2.

Odlični ženski rekord

BIRMINGHAM, 29. — Danes se je prvič zgodilo, da je neka ženska pretekla 1 miljo v času pod 5 minut. To je dosegla Diane Leather s časom 4:59,6.

ZUERICH, 29. — Organizacijski odbor za svetovno no-

Najnovejši scooter

MACCHI 125/U

je zmagal pri natečaju Graglia v eleganci, je edini scooter z visokimi kolesi in ga nudimo po nizki ceni 137.500 L. Velik uspeh prodaje normalnega tipa za L. 169.500.

Tipa Sport .. 189.500.

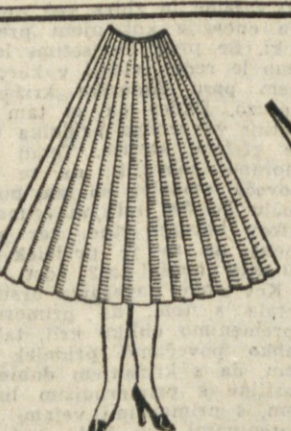
.. 250 kub. cm. .. 270.000.

Nov poltovorni Macchi s prestavami na krmilu po znižani ceni

POVERJENIK

Gabriele Martellani

TRST, UL. TIMEUS 4 - Tel. 80286

A. MERMOLLA

TRST, Ulica Coroneo št. 3. Telefon štev. 238-18

izdeluje in popravlja krzna

PLISE - AJOUR - VEZENINE